

ВАСИЛЪ ЕВСТАТИЕВЪ АПРИЛОВЪ

Презъ дългото и тъмно робство подъ турцитѣ българитѣ нѣмали свои училища. Отъ страхъ предъ турцитѣ, отъ срамъ предъ гърцитѣ всички богати и учени българи говорѣли тогава гръцки езикъ и на него пишели и четѣли. И въ черквитѣ дори се четѣли черковни книги на гръцки езикъ.

Отецъ Паисий съ своята история прѣсна първия свѣтълъ лжчъ въ тъмната и непрогледна нощъ на българското робство. Следъ него се явиха много родолюбци и почнаха да будятъ заспалия български духъ.

Единъ отъ тия родолюбци е и Василъ Априловъ, родомъ отъ Габрово. И той отначало се гърчeelъ. Пишелъ и четѣлъ на гръцки езикъ и водилъ търговия съ цариградскитѣ гърци. Но презъ 1831 година му попаднала случайно, на ржка историята на руския ученъ Венелинъ „Нѣкогашнитѣ и сегашни българи.“ Следъ прочитането на тая история Априловъ се преродилъ. Той заработилъ вече само за своя народъ и своята родина България.

Съ подкрепата и на други събудени българи Априловъ открилъ първото българско училище въ родния си градъ Габрово презъ 1835 година.

Въ това първо училище прозвѣнтѣла за пръвъ пжтъ сладката българска речъ. Отъ това българско училище пламнали свѣтли пламъчета, които освѣтили душитѣ и сърдцата на много българи.

До края на живота си Априловъ се грижелъ за училището въ Габрово. А следъ смъртъта си оставилъ всичко каквото ималъ за училището въ родния си градъ, което после станало и първата българска гимназия.

На 1 ноемврий, Деня на народнитѣ будители, се отпразднува тържествено въ Габрово стогодишнината на първото българско училище. Освети се и паметникътъ на народния будителъ Априловъ.

Александъръ Майски